

На основу члана 56. Статута Града Ниша ("Службени лист Града Ниша", број 88/2008), члана 39. Пословника о раду Градског већа Града Ниша ("Службени лист Града Ниша" број 101/2008, 4/2009, 58/2009, 25/2011 и 27/2011) и члана 12. Правилника о поступку припреме, израде и доставе материјала ("Службени лист Града Ниша", број 125/2008)

Градско веће Града Ниша, на седници од 13.01.2012. године, доноси

РЕШЕЊЕ

I Утврђује се Предлог решења о давању сагласности на Програм Фонда за развој пољопривреде у 2012. години.

II Предлог решења о давању сагласности на Програм Фонда за развој пољопривреде у 2012. години доставља се председнику Скупштине Града Ниша ради увршћивања у дневни ред седнице Скупштине Града.

III За представника предлагача по овом предлогу на седници Скупштине Града Ниша, одређује се Александра Брзаковић, начелница Управе за пољопривреду и развој села.

Број: 36-10/2012-03

У Нишу, 13.01.2012. године

ГРАДСКО ВЕЋЕ ГРАДА НИША

ПРЕДСЕДНИК

мр Милош Симоновић

На основу члана 37. Статута Града Ниша ("Службени лист Града Ниша", број 88/08), и члана 8. Одлуке о Фонду за развој пољопривреде ("Службени лист града Ниша", број 1/96, 9/98 и 13/07)

Скупштина Града Ниша на седници од _____2012. године, донела је

РЕШЕЊЕ

I

ДАЈЕ СЕ САГЛАСНОСТ на Програм Фонда за развој пољопривреде за 2012. годину, број 10-30/2012-02, који је усвојен на седници Управног одбора, дана 13.01.2012. године.

II

Ово решење доставити: Управи за пољопривреду и развој села, Фонду за развој пољопривреде и Управи за финансије, изворне приходе локалне самоуправе и јавне набавке.

Број : _____

У Нишу _____2012. године

СКУПШТИНА ГРАДА НИША

ПРЕДСЕДНИК

Проф. др Миле Илић

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Управни одбор Фонда за развој пољопривреде града Ниша усвојио је Програм Фонда за развој пољопривреде града Ниша за 2012. годину дана 13.01.2012 под бројем 10-30/2012-02. Исти је достављен Управи за пољопривреду и развој села на даљи поступак.

Чланом 8. Одлуке о Фонду за развој пољопривреде ("Службени лист града Ниша", број 1/96, 9/98 и 13/07) предвиђено је да Управни одбор Фонда за развој пољопривреде доноси годишњи Програм Фонда за развој пољопривреде уз сагласност Скупштине града.

Програмом Фонда за развој пољопривреде града Ниша за 2012 годину утврђене су намене и износ средстава у циљу унапређења пољопривреде и руралног развоја на подручју града. Одлуком о буџету града Ниша за 2012 годину, на позицијама 240, 241, 242, 243, 244, 245 обезбеђена су средства у износу од 70.000.000,00 динара ("Службени лист града Ниша" број 79/2011) за реализацију Програма Фонда.

Имајући у виду да је Програмом Фонда за развој пољопривреде у складу са важећим законским прописима, Управа за пољопривреду и развој села предлаже доношење Решења као у диспозитиву.

УПРАВА ЗА ПОЉОПРИВРЕДУ И РАЗВОЈ СЕЛА

НАЧЕЛНИК

Александра Брзаковић

Управни одбор Фонда за развој пољопривреде у складу са чланом 6. и 8. Одлуке о Фонду за развој пољопривреде ("Службени лист града Ниша" број 1/96, 9/98 и 13/07), и Одлуком о буџету града Ниша за 2012. годину (Службени лист града Ниша" број 79/2012) донео је дана, 13.01.2012. године

ПРОГРАМ ФОНДА ЗА РАЗВОЈ ПОЉОПРИВЕДЕ ЗА 2012. ГОДИНУ

Јануар 2012. година

САДРЖАЈ

ПРЕДГОВОР

ПРИКАЗ АГРОБУЏЕТА ПО ВРСТАМА МЕРА И ПРОГРАМИМА

1. МЕРЕ ЈАЧАЊА КОНКУРЕНТНОСТИ ПОЉОПРИВЕДЕ

1.1 Програм унапређења услуга у пољопривредној производњи

- Прогнозно - извештајна служба (ПИС)
- Систематско снимање распрострањености коровске биљке, амброзија
- Унапређење функционисања и планирање развоја газдинства у складу са добром пољопривредном праксом
- Дотација рада противградне заштите
- Управљање ризицима у пољопривреди, осигурање производње
- Субвенционисање анализа вина и ракије

1.2 Програм унапређења сточарства

- Унапређење расног састава говеда субвенционисањем коришћења семена врхунских бикова
- Субвенционисање набавке квалитетне приплодне телади у старости између 3 и 6 месеци пореклом од уматичених мајки и бикова чије се семе користи у контролисаном систему осемењавања
- Унапређење контроле репродуктивног статуса основног матичног запата говеда на територији града Ниша
- Унапређење овчарства и козарства
- Субвенционисање набавке лека Ariguard за лечење пчелињег крпеља – варое
- Субвенционисање анализа сира за регистрована домаћинства за потребе пијачне продаје
- Субвенција рада матичних служби
- Финансирање израде софтвера за матично књиговодство

1.3 Програм унапређења биљне производње

- Субвенционисање анализа пољопривредних производа
- Субвенционисање набавке садног материјала у ратарско-повртарској и воћарско виноградарској производњи
- Успостављање демо плантажа у биљној производњи

2. МЕРЕ РУРАЛНОГ РАЗВОЈА

- Програм едукације и организованости пољопривредника и пољопривредних стручњака и промоција развојних потенцијала и потреба села
- Програм за побољшање живота и ширење економских активности у руралним подручјима
- Програм субвенционисања кредитних линија у пољопривредној производњи
- Програм успостављања производно – едукативног центра за повртарску производњу
- Програм успостављања производно – едукативног винарско.воћарског дома, наставак реализације
- Програм успостављања система у области мелиорације земљишта

3. ТРОШКОВИ ПЛАТНОГ ПРОМЕТА

1. ПРЕДГОВОР

Програмом Фонда за развој пољопривреде утврђују се намене и начин коришћења средстава у циљу унапређења пољопривреде и руралног подручја града Ниша. У току 2012. године планира се финансирање програма, пројеката и активности које су у складу са Законом о пољопривреди и руралном развоју и Националном стратегијом пољопривреде и руралног развоја.

Град Ниш има велики потенцијал у сектору пољопривредне производње захваљујући повољним климатским условима, добрим карактеристикама земљишта и расположивим водним и природним ресурсима, као и за свеукупни рурални развој. Пољопривреда је економска грана, која имајући у виду наведене повољне предуслове није довољно развијена, иако је препозната у стратешким документима као једна од основних стратешких праваца развоја и највећу развојну шансу региона југа Србије.

Законом о пољопривреди и руралном развоју уређени су циљеви пољопривредне политике и начин њеног остваривања, врсте подстицаја у пољопривреди, услови за остваривање права на подстицаје, корисници подстицаја, евидентирање и извештавање у пољопривреди, интегрисани пољопривредни информациони систем.

Национална стратегија пољопривреде и руралног развоја дефинише дугорочне правце развоја пољопривреде, као што су успостављање тржишне економије, повећање профитабилности пољопривреде и укупан развој руралних области, док се националним програмом за пољопривреду утврђују средњерочни и краткорочни циљеви пољопривредне политике, начин, редослед и рокови за реализацију наведених циљева, очекивани резултати, као и облик, врста, намена и обим појединих подстицаја.

Локална самоуправа мора бити креатор и промотер развоја пољопривреде и руралног развоја. Стварањем повољних услова у складу са потенцијалом и потребама, континуитетом у развојним делатностима, кадровским, институционалним, пословним решењима, финансијском подршком, може се постићи складан развитак сеоског подручја на подручју града Ниша.

Управни одбор Фонда за развој пољопривреде у складу са чланом 6. и 8. Одлуке о Фонду за развој пољопривреде ("Службени лист града Ниша" број 1/96, 9/98 и 13/07), и Одлуком о буџету града Ниша за 2012. годину ("Службени лист града Ниша" број 79/2012) на седници одржаној дана, 13.01.2012. године, донео је Програм Фонда за развој пољопривреде за 2012. годину.

Средства за реализацију Програма Фонда обезбеђена су Одлуком о буџету града Ниша за 2012. годину на буџетским позицијама 240, 241, 242, 243, 244, 245 у износу од 70.000.000,00 динара.

ПРИКАЗ АГРОБУЏЕТА ПО ВРСТАМА МЕРА И ПРОГРАМИМА

<i>Назив програма</i>	<i>Износ</i>
МЕРЕ ЈАЧАЊА КОНКУРЕНТНОСТИ ПОЉОПРИВРЕДЕ	
	4.790.000,00
Програм унапређења услуга у пољопривредној производњи	
Прогнозно - извештајна служба (ПИС)	200.000,00
Унапређење функционисања и планирање развоја газдинства у складу са добром пољопривредном праксом	2.390.000,00
Дотација рада противградне заштите	1.500.000,00
Управљање ризицима у пољопривреди, осигурање производње	300.000,00
Субвенционисање анализа вина и ракија	400.000,00
Програм унапређења сточарства	7.000.000,00
Унапређење расног састава говеда субвенционисањем коришћења семена врхунских бикова	
Субвенционисање чувања квалитетних приплодних женских грла из програма вештачког осемењавања	
Унапређење контроле и утврђивања репродуктивног статуса	

основног матичног запата говеда на територији града Ниша . Субвенционисање набавке лека Ariguard за лечење пчелињег крпеља – варое Субвенционисање анализа основних параметара квалитета млека и квалитета сточних хранива у производном запату крава на територији града Ниша Финансирање израде софтвера за матично књиговодство	
Програм унапређења биљне производње	2.000.000,00
Субвенционисање анализа пољопривредних производа Успостављање демо плантажа у биљној производњи	
МЕРЕ РУРАЛНОГ РАЗВОЈА	55.570.000,00
Програм едукације и организованости пољопривредника и пољопривредних стручњака и промоција развојних потенцијала и потреба села	9.200.000,00
Програм за побољшање живота и ширење економских активности у руралним подручјима	34.080.000,00
Програм субвенционисања кредитних линија у пољопривредној производњи	2.500.000,00
Програм подршке истраживањима у пољопривреди	500.000,00
Програм успостављања производно – едукативног центра за повртарску производњу	500.000,00
Програм успостављања производно – едукативног винарско воћарског дома, наставак реализације – адаптација и реконструкција	8.790.000,00
Трошкови платног промета	640.000,00
УКУПНО:	70.000.000,00

МЕРЕ ЈАЧАЊА КОНКУРЕНТНОСТИ ПОЉОПРИВРЕДЕ

Циљ спровођења мере је повећање конкурентности комерцијалних пољопривредних газдинстава, улагањем у унапређење и развој биљне и сточарске производње, као и услуга, које посредно и непосредно утичу на пољопривредну производњу.

Програм унапређења услуга у пољопривредној производњи

Прогнозно - извештајна служба (ПИС)

Финансирањем Прогнозно - извештајне службе у заштити биља (ПИС) град финансијски подржава рад ове службе на својој територији. Служба је организована у Пољопривредној стручној служби ДОО Ниш за сегмент прогнозе у ратарско-повртарској и делимично воћарској производњи и у "Центру за виноградарство и винарство" ДОО Ниш за сегмент прогнозе у виноградарској и делимично воћарској производњи. Основни задатак службе је да се са што мањим бројем третмана у току године изврши успешна заштита биљних култура, при чему је неопходно посебну пажњу посветити заштити здравља људи и животне средине.

Унапређење функционисања и планирање развоја газдинства у складу са добром пољопривредном праксом

Индустријализација производње, употреба хормона, пестицида, антибиотика и слично, довела је до спознаје да је човек све више угрожен од стране привредне гране која је најраспрострањенија на свету и која је њему најближа. У циљу побољшања стања, систем контроле производње хране је од 2000. године измењен законским прописима (Генерални закон о храни) који је увео нови приступ „праћења хране од њиве до трпезе,. Као логичан след активности, начела добре пољопривредне праксе (GAP – Good Agricultural Practice), преобликована су у интегралну заштиту, контроле и инспекције. Такође, развијен је концепт органске пољопривредне производње.

Република Србија је доношењем Закона о безбедности хране, увела обавезу поступања произвођача хране и хране за животиње у складу са међународним стандардима чиме се укључила у глобални систем контроле опасности које се могу јавити у производима који се пласирају на тржиште.

Међутим, примарни пољопривредни произвођачи нису обухваћени тим законом тако да је велики део производа који директно утичу на безбедност крајњег производа остао ван директног уређења.

Осим утицаја на безбедност примарних производа, уколико није систематична и уређена, лоша пољопривредна пракса може имати веома погубан утицај на заштиту животне средине, квалитет земљишта, воде и водотокове, здравље и добробит животиња, безбедност радне снаге, безбедност хране и хранива и здравствену заштиту. Потребно је пољопривредницима омогућити: Помоћ у вези ефикасних инфраструктурних решења њиховом презентацијом у прихватљивој форми; могућности за примену ефикасних решења у примени хемијских средстава и све већих проблема насталих у нескладу реалних могућности примене и захтева Закона о амбалажи и амбалажном материјалу а у светлу примене Global GAP-а; подршку при пројектовању стандарда и стандардизације; подршку при имплементацији стандарда везаних за добру пољопривредну праксу .

Дотација рада противградне заштите

Дотирањем рада противградне заштите додатно се стимулишу стрелци са подручја града Ниша да током сезоне противградне одбране своје дужности обављају савесно, да делују благовремено и ефикасно. Противградна сезона траје 6 месеци (15 април – 15 октобар). Изводи се са 14 противградних станица са по 2 стрелца по станици (26 стрелаца) за нишки атар. Дотирање стрелаца вршиће се у складу са одлуком Управног одбора Фонда.

Управљање ризицима у пољопривреди, осигурање производње

Овом мером се врши подстицај пољопривредним произвођачима да осигурају своје усеве, стоку, пољопривредну опрему и механизацију чиме се обезбеђује стабилност дохотка и смањење ризика у пољопривредној производњи, смањивање дугорочно негативних последица штета проузрокованих природним непогодама и другим ванредним догађајима. Подршка за управљање ризицима у пољопривреди састоји се из финансирања дела трошкова

полисе осигурања (40%) од штета на пољопривредним усевима, стоци, пољопривредној опреми и механизацији.

Субвенционисање анализа вина и ракије

Програм очувања и унапређења виноградарско-винарске производње на подручју града Ниша у 2012. години реализоваће се кроз субвенционисање анализа вина и ракија за кориснике са територије града, а у циљу утврђивања здравствене и технолошке исправности, као и у циљу унапређења квалитета производа од воћа и грожђа.

Анализе ће се вршити у акредитованој лабораторији ДП "Центара за виноградарство и винарство" Ниш. Свака појединачна анализа вина и ракије обухвата хемијску анализу узорка, оцену органолептичких карактеристика производа, мишљење и тумачење резултата и препоруку за побољшање технолошког поступка и добијање што квалитетнијих производа.

Коришћење средстава, број субвенционисаних анализа вина и ракија и обавезе корисника прецизираће се пратећим одлукама Управног одбора Фонда.

Програм унапређења сточарства

Програмима унапређења сточарства за 2012. годину стимулисаће се развој оних делатности и сегмената производње који су процењени као стратешки најзначајнији за очување и унапређење сточарства и диверзификацију привредних активности у овој области у руралним подручјима града Ниша. То је пре свега унапређење расног састава говеда субвенционисањем коришћења семена врхунских бикова, кроз програме повећања мотивације за задржавање квалитетних приплодних грла добијених у програму осемењавања, као и унапређењем контроле и утврђивања репродуктивног статуса приплодних грла савременим дијагностичким средствима.

Наставиће се пружање подршке пчеларима у борби против једне од најозбиљније болести пчела и у подизање квалитета меда за потребе укључивања у програме извоза меда на тржиште ЕУ, у чему су у предходне две године постигнути изванредни резултати.

Унапређење расног састава говеда субвенционисањем коришћења семена врхунских бикова

Програмом субвенционисања вештачког осемењавања биће обухваћено око 2000 приплодних грла, са могућношћу повећања у 2012. години, сименталске и холштајн-фризијске расе. Овај Програм би требало да допринесе убрзаном поправљању расног састава говеда на територији града Ниша, убрзаном повећању производње код комерцијалних произвођача млека, а самим тим да допринесе повећању мотивисаности пољопривредника да сачувају грла у производњи и да почну да повећавају њихов број.

У ситуацији када демографско пражњење и напуштање пољопривредне производње у Србији, а посебно на југу Србије добијају драматичне размере, све мере које ће ове и следећих година предузимати Управа на унапређењу пољопривредне производње добијају стратешки карактер, а међу њима унапређење производње млека има посебан значај у смислу стварања могућности за квалитетно самозапошљавања сеоског становништва.

Предвиђено је субвенционисање првог и другог осемењавања при чему ће се у првом осемењавању субвенционисати набавна цена семена и део манипулативних трошкова ветеринара, а у другом осемењавању само набавна цена семена. Право да врше вештачко

осемењавање имају ветеринарске градске станице и амбуланте регистроване за пружање ове услуге.

Субвенционисање чувања квалитетних приплодних женских грла из програма вештачког осемењавања

Ова мера је пратећа мера Програму вештачког осемењавања и предвиђена је као мера која треба да стимулише задржавање квалитетних женских приплодних грла (јуница/првотелки) добијених кроз Програм вештачког осемењавања на територији града Ниша у току 2010. и 2011. години. Циљ ове мере је убрзано подизање квалитета приплодних говеда и подизање мотивације пољопривредника да се укључе у овај програм. Посебан значај има и то што ће кроз примену Програма вештачког осемењавања и ове мере почети и конкретна синхронизација примене развојних програма између општина Нишавског округа што има врхунски стратешки значај за будућност развој пољопривредне производње на ширим просторима југа Србије.

Унапређење контроле и утврђивања репродуктивног статуса основног матичног запата говеда на територији града Ниша

Циљ ове методе је да се контрола и утврђивање репродуктивног статуса најбољих и уматичених грла на територији града Ниша учини максимално ефикасном да би се избегли непотребни промашаји у осемењавању и повећање трошкова кроз повећање хранидбених дана до добијања новог телета што значајно смањује финансијске производне резултате и мотивацију пољопривредника да даље унапређују проиводњу. Од посебног значаја је и да се у трећој години примене нових мера субвенција установи, на репрезентативном узорку, и просечан репродуктивни статистички статус производног запата. Предвиђено је да се за ову намену ангажују стручњаци Ветеринарског института Ниш који имају неопходну опрему за ултразвучну дијагностику гравидитета и репродуктивних поремећаја, као најпоузданију од свих метода које се користе за ове намене. Осим ове методе користиће се и метода бактериолошких анализа у фази првог еструса. Ова метода ће се користити и у спорним случајевима из Програма вештачког осемењавања за 2012. годину.

Субвенционисање набавке лека Apiguard за лечење пчелињег крпеља – варое

Српско пчеларство је у току 2009. и 2010. године направило прве значајне кораке у организацији извоза, тако да је од произведених 5000 т, извезено око 20% и то на тржиште ЕУ. И ове године је извозна цена изузетно повољна (око 2,5 ЕУ), а потражња је толика да Србија не може да је задовољи, тако да је неопходно да у 2011. години значајно помогне и пчеларима Ниша да се укључе у ове процесе. Имајући у виду укупну ситуацију у нашем пчеларству и чињеницу да је болест Варооза један од најзначајнијих проблема пчеларства у чијем се лечењу користе најразноврснија хемијска средства која могу значајно да утичу на квалитет меда субвенционисаће се набавка лека Апигард који је једини лек на нашем тржишту који има пуну ефикасност на узрочнике ове болести, а испуњава све критеријуме за коришћење у органској производњи. Овима ће се брзо и ефикасно помоћи нашим пчеларима да обезбеде врхунски квалитет меда који је неопходан да би могли да постигну конкурентност неопходну за извоз значајнијих количина меда. За ове намене је предвиђено да се одвоји 1.000.000,00 динара, што ће бити довољно да се обезбеди око 50% неопходних количина лека за пчеларе Ниша који су организовани у три удружења.

Субвенционисање анализа основних параметара квалитета млека и квалитета сточних хранива у производном запату крава на територији града Ниша

У трећој години примене нових субвенција, на терену се у производњу полако укључују и грла из сопствене селекције, а почела је и примена нових технологија исхране говеда, као и стандарда у хигијени производње млека за које су пољопривредници обучавани у програмима едукација предходних година. У том смислу постало је неопходно да се дође до података о нивоу постигнутих резултата у квалитету млека који ће, осим као статистички подаци за процену успешности мера субвенција, бити и основни упоредни подаци у даљем унапређењу производње и дефинисању циљева селекције. За потребе реализације ових анализа биће ангазоване основне матичне службе и стручњаци и лабораторије Ветеринарског института Ниш.

Финансирање израде софтвера за матично књиговодство

Један од главних проблема у раду матичних служби је неажурно и нетранспарентно матично књиговодство које свака служба решава на свој начин и у целом поступку једини стандардизовани део посла су коначни извештаји-обрасци обавезни по закону. Ови подаци су често због неажурности и погрешни што представља значајан проблем код купопродаје животиња, као и код остваривања права на разне облике субвенција.

Једна од мера је израда јединственог софтвера који би био преко интернета доступан свим градским матичним службама, али који би могао да се развија у правцу јединственог стандарда за целу Републику.

Израда софтвера би имала облик развојног пројекта и због изузетне важности за укупан развој сточарства и ван оквира града Ниша, одвијала би се под руководством наших еминентних стручњака из Сточарско-ветеринарског центра „Велика Плана“.

Након завршене прве фазе израде софтвера за потребе говедарске производње, у току 2012. године, планиран је наставак израде софтвера за потребе матичења оваца и коза и базе података за примену у облику веб презентације на Интернету.

Програм унапређења биљне производње

Програмима унапређења биљне производње за 2012. годину стимулисаће се развој оних делатности и сегмената производње који су процењени као стратешки најзначајнији за очување и унапређење воћарства, виноградарства и повртарства. То је пре свега унапређење пласмана пољопривредних производа и производња здраве безбедоносне хране, субвенционисање анализа производа воћа, грожђа и поврћа и набавке здравог и квалитетног садног материјала у биљној производњи, као и успостављање демонстрационих плантажа у воћарској и виноградарској производњи, као и у повртарској производњи, што подразумева подизање модерних засада у наведеним производњама, са комплетном опремом и контролисаним условима.

МЕРЕ РУРАЛНОГ РАЗВОЈА

Улагање у рурални развој има за циљ да изједначи квалитет живота у руралним и урбаним срединама, омогући повратак становништва из урбаних у рурална подручја и повећа конкурентност производње. Ова мера ће се реализовати кроз следеће програме:

Програм едукације и организованости пољопривредника и пољопривредних стручњака и промоција развојних потенцијала и потреба села

Облици стицања нових знања – стручног усавршавања, могу бити различити, али ће ангажовање средстава намењених за реализацију овог програма бити јасно ограничено принципом, да су потенцијални корисници пољопривредници, сеоско становништво и стручњаци учесници локалног агросектора (са пребивалиштем и радним ангажовањем везани за град Ниш), који ће резултате стручног усавршавања користити искључиво за даљи рурални развој на подручју града Ниша. Средства опредељена за ову намену користиће се за:

- Финансирање и подршку организацији студијских путовања, стручних скупова, конференција, семинара, изложби, предавања, стручних радионица, тренинга, специјализација у земљи и иностранству и других активности које су везане за стручно и техничко унапређење сеоског становништва, пољопривредних произвођача, пољопривредних стручњака и радника ресорних служби локалне самоуправе (трошкови превоза, исхране, смештаја, закупа сале, трошкови обуке, ангажовања предавача, потребног канцеларијског и другог потрошног материјала као и за друге потребне трошкове);
- Финансирање посете и учешћа нишких пољопривредника, пољопривредних стручњака и радника ресорних служби локалне самоуправе на семинарима, изложбама, сајмовима другим манифестацијама ван територије града, у земљи и иностранству (трошкови котизације, превоза, смештаја, трошкови израде промо материјала, трошкови наступа и други трошкови);
- Финансирање израде и објављивања едукативних и информативних материјала (постера, брошура, флајера, обавештења, конкурса и сл.), за финансирање и суфинансирање едукативних, стручних и промотивних материјала и ТВ емисија, штампања стручних књига и часописа, за набавку стручне литературе и претплату на стручне часописе за кориснике са територије града;

Једна од карактеристика нишке пољопривреде је да тржишту нуди веома разноврсну палету производа, али у малим количинама. Често потрошачи немају довољно информација о тим производима, посебно туристи који долазе у Ниш, као и потрошачи ван Ниша и округа. С друге стране, уситњени произвођачи и прерађивачка индустрија нису у могућности да самостално промовишу сопствене производе.

Зато је потребно и даље изводити јачање конкурентности путем промоције нишких пољопривредних производа у земљи и иностранству, са циљем успостављања и јачања везе између туризма и пољопривреде и подизања свести потрошача о квалитету производа.

Промоцијом развојних потенцијала и потреба села подржаће се све активности везане за подизање нивоа знања и способности везаних за пољопривредну производњу, прераду, пласман производа, сертификацију и развој села у образовном, здрвственом, културном, спортском, социолошком и осталим аспектима, који ће утицати на побољшање квалитета живота сеоског становништва. Средства опредељена за ову намену користиће се за:

- Финансирање организације посете и наступа града Ниша на Међународном пољопривредном сајму у Новом Саду;
- Финансирање и организацију Сајма пољопривреде-Ниш 2012. и свих пратећих манифестација на сајму;
- Финансирање и организовање манифестација и изложби на територији града које су везане за презентовање постигнутих резултата и развојних потенцијала села, пољопривредне производње, прераде пољопривредних производа и пласмана производа и услуга, развој агроекотуризма и за све друге области рзвоја и живота села;

- Финансирање учешћа и наступа пољопривредника, пољопривредних удружења, стручних служби, представника прераде и саме локалне самоуправе на сајмовима и манифестацијама у земљи и иностранству.

Опредељеним средствима плаћаће се трошкови закупа простора и пратећих услуга, опремања штандова, излагачких пропусница, ангажовање потребне радне снаге, одржавања штандова, израде промотивног материјала, маркетинга, трошкови превоза, смештаја и исхране представника локалне самоуправе, нишких удружења пољопривредника као и други трошкови који прате организацију напред наведених активности..

- Финансирање пројекта „Тржишни информациони систем“

У досадашњој реализацији пројекта, који датира од краја 2005. године извршена је набавка опреме за 22 теренске станице у нишким селима и централни пункт у Управи за пољопривреду и развој села. На теренским станицама, које су инсталиране код пољопривредника - робних произвођача, представника удружења или задруга, прикупљају се, обрађују и прослеђују тржишне информације централном пункту. На централном пункту врши се аутоматска обрада пристиглих тржишних информација и презентовање исте у виду Веб странице под називом "Нишко село". Успостављен је сајт на адреси www.niskoselo.com на коме се сервисирају и презентују све информације које су резултат успостављања пуне функционалности система ТИС-а.

У 2012. години средства ће се искористити се средства за набавку мобилне и статичне опреме, а део средстава искористиће се за сервисирање и одржавање већ постојеће опреме (рачунарска и пратећа опрема, фотокопир апарат, факс, видео пројектор и др.), за одржавање и превођење сајта на страни језик, за обуку нових корисника за рад на рачунару, за трошкове канцеларијског материјала, интернета и др.

Програм за побољшање живота и ширење економских активности у руралним подручјима (Развој руралне економије, унапредјење ефикасности тржишта и имплементација стандарда, имплементација агроеколошких мера, диверзификација економских активности у руралним срединама)

Овим Програмом на сеоском подручју ће се подржати пројекти који ће приказати развојну компоненту у биљној и сточарској производњи. Овим програмом подстиче се заснивање комерцијалних воћних засада и винограда, који ће уз редовну примену савремене агротехнике бити високо профитабилни. Такође, подстиче се прелаз са досадашњег коришћења стандардног садног материјала на коришћење сертификованог садног материјала. Квалитетнији производи из примарне биљне производње предуслов су постизања веће вредности продуката прерађивачке индустрије (вино, воћни сок и сл.).

Програм унапређења воћарске и виноградарске производње спроводиће се кроз субвенционисање набавке сертификованог садног материјала, наслона и жице, у циљу повећања површина под воћем и виновом лозом, побољшањем сортимента и добијањем што квалитетнијих производа од воћа и грозђа. Субвенционисање винарске производње, реализоваће се кроз субвенционисање набавке опреме за винарску производњу као и за адаптацију подрума ради испуњавања услова за бављење производњом вина.. С субвенционисање производње ракије од воћа и грозђа, реализоваће се кроз субвенционисање набавке опреме за дестилацију, негу и чување ракија, за производњу као и за адаптацију подрума ради испуњавања услова за бављење производњом ракија. Субвенционисање прерадних капацитета, реализоваће се кроз субвенционисање набавке

опреме за прераду воћа у финални производ. Такође ће се суфинансирати и набавка специјализоване механизације за бављење овим типом производње, као и опрема за прердне капацитете.

Када је повртарска производња у питању истиче се производња поврћа у заштићеном простору која у знатној мери умањује ризике неповољног утицаја спољне средине, отвара могућност проширења ареала узгоја појединих култура, затим продужења вегетационог периода и креирања времена сазревања пољопривредних култура ради постизања максималних тржишних ефеката. Користећи наведене предности, ова производња може да буде конкурентна на знатно ширем тржишту од српског. Међутим, због социоекономске структуре пољопривредних домаћинстава и високих инвестиционих улагања недовољно је заступљена у укупној биљној производњи. Стога се, уважавајући предности производње у заштићеном простору, подржавају пројекти њихове изградње и опремања, са циљем подизања конкурентности производње у заштићеном простору кроз модернизацију технологије узгоја и повећања приноса, продужења сезоне гајења, побољшања квалитета производа и богатија понуде поврћа. Реализоваће се кроз суфинансирање производње повртарског биља, значајне количине производа уједначеног квалитета, која може да послужи као добра основа за уговарање откупа. Суфинансираће се набавка семена, расада и репроматеријала за пољопривредне произвођаче, као и набавка пластеника, опреме за пластенике и система за наводњавање, подизање и опремање нових пластеника и опремање постојећих пластеника набавком опреме, система за наводњавање и специјализоване механизације.

У сточарској производњи суфинансираће се набавка квалитетног приплодног материјала у говедарству, овчарству, козарству и свињарству, адаптација смештајних објеката, опреме за млекарску производњу и производњу производа од млека и улагања у прерадне капацитете, као и набавка специјализоване пољопривредне механизације, која је потребна овом типу производње. Ради побољшања рада матичних служби на терену, подржаће се опремање и друге активности које ће омогућити квалитетнији рад наведених служби, као и подршка кроз субвенције за староуматичене краве и за матичење оваца и коза у матичном и производном запату.

Посебан значај може да има развој других економских активности на пољопривредним газдинствима, као и развој различитих врста активности и сервиса који су индиректно везани за пољопривреду. Генерално гледано, постоји знатан потенцијал у туризму, који је у руралним срединама само делимично искоришћен. Подршком додатним могућностима запошљавања могу се у неким срединама зауставити негативни трендови депопулације и пражњења села. Диверзификација активности на газдинствима неопходна је за запошљавање и одрживи развој руралних подручја, и њоме се може допринети бољем уравнотежењу регионалног развоја у економском и социјалном смислу. Подршка се даје носиоцима и члановима породичних пољопривредних газдинстава и других домаћинстава у сеоским срединама који покрећу непољопривредне активности, пољопривредним и другим удружењима и задругама, као и групама сеоских жена и младима на селу, који делатност покрећу у руралним срединама. Подржаће се инвестиције које стварају могућност отварања нових радних места у руралном подручју или модернизацију већ постојећих активности које обухватају: директну продају домаћих производа на газдинству, пружање смештаја и других облика сеоског туризма, домаће занате (нпр. производња локалних производа од дрвета, керамике, коже и сл.), очување традицијске етно баштине и аутохтоних производњи, очување и заштита животне средине и друге делатности важне за економски развој руралних средина.

Програм суфинансирања ће се реализовати према утврђеним критеријумима, које дефинише УО Фонда уз сагласност градоначелника, према конкурс, којим се даје се и подршка програмима и пројектима организацијама и удруженјима. Организовано продајом и/или прерадом може се знатно боље искористити производни потенцијал и јачати тржишна

структура. Све то за крајњи резултат има подизање конкурентности пољопривреде. Организације произвођача могу и додатно стимулисати чланове за тржишну производњу. Право на подршку имају организоване групе произвођача које испуњавају услове, најпре, удружења пољопривредника и задруга.

Овом мером ће се субвенционисати улагања у простор за прераду, простор за складиштење, улагања у опрему (основна средства) и механизацију за формирање машинског прстена и друге активности, које ће допринети укупном развоју предузетништва на сеоском подручју.

Програм ће подржати и активности као и постојећи програми донатора, које се односе на новоформиране и већ постојеће облике удруживања и организовања пољопривредника и подршку осталим развојним програмима

Подршка ове мере има облик суфинансирања пројеката потпуних или заокружених парцијалних решења. Подржава се адаптација постојећих објеката, набавка потребне опреме и механизације, репроматеријала, улагања у рурални туризам као и трошкови пројекта промоције и маркетинга за пољопривредне произвођаче, удружења, кооперативе и задруге, као и институције и предузетници, који својим активностима дају подршку укупном развоју сеоске средине, пољопривреди, заштити животне средине, ветеринарини и осталим областима које су директно везане за рурални развој. Циљ ове мере је суфинансирање развојних пројеката – програма укупног развоја на начелима одрживог развитка.

Програм суфинансирања ће се реализовати према утврђеним критеријумима, које дефинише УО Фонда уз сагласност градоначелника.

Програм кредитирања пољопривредне производње

Краткорочно и дугорочно кредитирање пољопривредне производње у 2012. години спроводиће се субвенционисањем камата за кредитне линије у пољопривредној производњи, поштујући законске и друге регулативе од стране Управе и пословних банака и у складу са програмом мера и критеријумима за коришћење кредита у пољопривредној производњи.

ПРОГРАМ ПОДРШКЕ ИСТРАЖИВАЊИМА У ПОЉОПРИВРЕДИ

Модеран концепт одрживог развоја пољопривреде и руралних подручја све више захтева да буде заснован на знању. То подразумева јачање образовне компоненте, истраживања усмерених у решавање развојних изазова и проблема, као и израду бројних анализа које су основа за дефинисање и имплементацију аграрне политике и оцену њених ефеката. Реформе и прилагођавање Заједничкој пољопривредној политици ЕУ још више намеће потребу снажне институционалне подршке коју није могуће обезбедити без јачања кадрова и истраживачко развојне функције. Циљ спровођења ове мере је јачање истраживачке подршке за развој одрживе пољопривреде и руралног развоја, брже спровођење реформи и придруживања ЕУ, јачање свих потенцијала за бржу примену нових технологија и иновација у пољопривреди.

Програм предвиђа финансирање израде стратешких докумената и економских анализа потребе и одрживости аграрне политике.

ПРОГРАМ УСПОСТАВЉАЊА ПРОИЗВОДНО – ЕДУКАТИВНОГ ЦЕНТРА ЗА ПОВРТАРСКУ ПРОИЗВОДЊУ

Програм предвиђа адаптацију и реконструкцију простора у Доњем Међурову за потребе пољопривредника који се баве повртарско ратарском производњом.

Успостављање откупног центра и складишних капацитета за повртарско ратарске производе, је саставни део програма.

За изградњу Производно едукативног центра у Доњем Међурову користиће се простор старе ветеринарске станице која је дата Управи за пољопривреду и развој села на управљање од

стране Града Ниша. Тренутно простор поменутог објекта није у функцији и потребно је извршити одређену адаптацију. Сама зграда има пет одвојених простора, ходник и мокри чвор и налази се на простору од око 5 ари. Планирано је да се цела зграда адаптира у канцеларију за пољоочуварску службу, канцеларију за Удружење Нишки повртар, просторију за едукацију, састанке, семинаре и просторију за постављање и рад сетвеног стола (машине за усејавање ситног семена у контејнере за производњу расада), а коју удружење већ поседује.

Поред адаптације поменутог објекта планирана је и изградња објекта који ће служити за пријем, класирање, паковање, расхлађивање повртарских и воћарских производа намењених даљој продаји.

Велики проблем пољопривредним произвођачима представља пласман производа јер сам обим појединачне производње је веома мали, а озбиљан купац има велике захтеве приликом куповине. У таквој ситуацији произвођач је лимитиран производњом јер није у могућности да прода (производи се углавном пласирају на зеленим пијацама) свој производ који не задовољава стандарде великих купаца. Изградњом откупног центра сви произвођачи би могли да планирају производњу, класирају своје производе, пакују и привуку велике купце што им омогућава и проширивање површина под засадима, отварање нових радних места и остваривање боље цене и већу зараду.

Овај објекат би био монтажно направљен, испуњавао све законске услове и потребне стандарде за потребе извоза пољопривредних производа у ЕУ и остале земље. Изградњом Производно-едукативног центра сама позиција пољопривредника у Нишу и околини позиционираће повртарство на мапи пољопривредних произвођача у Србији на високом месту, месту које им и припада, а без помоћи града они то у ситуацији каква је сада, не би могли да заузму.

ПРОГРАМ УСПОСТАВЉАЊА ПРОИЗВОДНО ЕДУКАТИВНОГ ВИНАРСКО ВОЋАРСКОГ ДОМА У СЕЛУ КАМЕНИЦА

Предвиђа наставак реализације програма из 2011. Године. Реализација пројекта реконструкције старе зграде школе и њено претварање у модеран производно-едукативни центар за винарство и воћарство има велику важност за развој целог овог подручја. Уз поштовање традиције, у савременим условима производње, повезујући рад и напор наших виноградара, воћара, винара, локалне самоуправе и свих оних који воле село и вино, доћи ћемо до нашег циља-бољег живота у селима.

Вишевековну традицију виноградарства и винарства у овом крају настављају пољопривредни произвођачи окупљени око удружења „Чегар“. Чланови удружења су уложили значајна средства у нове засаде винове лозе, од којих се могу очекивати врхунска вина, са јасно израженим особинама и специфичностима овог региона.

Уметност производње врхунских вина, уз квалитетно грожђе, тражи искуство, знање, љубав и стрпљење. Ипак, све то није довољно ако се не располаже простором који пружа услове за његову производњу али и едукацију виноградара и винара.

Стара и запуштена зграда школе у Каменици је уочена као потенцијални производно-едукативни центар. Ова зграда, окружена аутентичним сеоским амбијентом, може бити адаптирана у винарско-воћарски дом, у коме чланови удружења „Чегар“ могу уз стручну помоћ да производе квалитетно вина, саветују се и усавршавају али и да своје производе презентују и понуде потенцијалним купцима.

На основу идеје о винарско-воћарском дому „Чегар“ урађен је пројекат реконструкције овог објекта, којим су обухваћени сви садржаји и пратећи објекти. Реализацијом ове идеје добио би се веома леп и функционалан простор, од велике користи за развој винарства, воћарства и туристичке понуде Града Ниша.

Сам објекат је пројектом подељен у два узајамно зависна дела: производни и едукативно-туристички. На самом улазу, у холу, кроз изложене предмете, документа и фотографије посетиоци могу да се упознају са делом историје и културе овог краја.

Производни део чине неколико просторија, наменски опремљених за процес производње и чувања вина.

Енолошка лабораторија, у коју се улази кроз чеони делу хола, намењена је за вршење свих врста испитивања неопходних за успешну производњу вина.

Из хола се на десну страну улази у **просторију за ферментацију вина**, површине 80 квадратних метара. У овој просторији се налазе танкови за врење шире и кљука. За успешну ферментацију су неопходни специфични, контролисани микроклиматски услови, због чега је просторија опремљена посебним инсталацијама и опремом.

За висококвалитетно вино неопходни су изузетни услови чувања. Зато се иза просторије за ферментацију налази **простор за чување, одлеживање и неговање вина**. У контролисаним условима вино ће сазревати и чувати све своје најбоље особине.

Испод ових просторија се налази **просторија за чување и архивирање вина**.

У винарско-воћарском дому „Чегар“ одржаваће се предавања, презентације, промоције, саветовање, састанци и друге активности усмерене према подизању знања и вештина произвођача. За ту намену предвиђена је просторија површине 50 квадратних метара, у коју се улази из хола, на левој страни.

Ова просторија ће имати и функцију **дегустационе сале**, у којој ће посетиоцима бити презентована вина произведена у винарији.

ТРОШКОВИ ПЛАТНОГ ПРОМЕТА

Трошкови накнаде за услуге које врши Управа за трезор за 2012. годину планирана су средства у износу од 640.000,00 динара.

Програм Фонда за развој пољопривреде доноси Управни одбор Фонда. Сагласност на Програм Фонда даје Скупштина града Ниша. Реализација напред наведених програмских опредељења и пренете обавезе из претходне године, у износу од 1.450.000,00 динара спроводиће се Одлукама и Критеријумима Управног одбора Фонда из којих ће проистећи пратећа документација о којој ће се старати ресорна Управа - служба.

Извештај о раду и коришћењу средстава Фонда, Управни одбор Фонда за развој пољопривреде подноси Скупштини града.

Број, 10-30/2012-02
У Нишу, 13.01.2012.

Управни одбор Фонда за развој пољопривреде
ПРЕДСЕДНИК

Виолета Макленовић